

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва

СИЛАБУС

ТЮТЮНОВІ ТА ГОРІЛЧАНІ ВИРОБИ / TOBACCO AND ALCOHOL PRODUCTS

Інформація про викладача	
Викладач	Гирич Сергій
Науковий ступінь	кандидат технічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Соборна, 87, ауд. 50
Контактний телефон	067-39-63-114
E-mail:	s.gyrych@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	
Інформація про освітній компонент	
Статус компоненту	Вибірковий
Освітній ступінь	Магістр
Навчальний рік	2025/2026
Анотація курсу	<p><i>Метою викладання освітнього компонента «Тютюнові та горілчані вироби» є формування у здобувачів вищої освіти цілісно-структурованої системи знань, умінь та навичок щодо споживних властивостей, якості та асортименту тютюнових та горілчаних виробів, чинників їх формування, контролю й зберігання у сферах виробництва, товаропросування та споживання.</i></p> <p><i>Завданнями освітнього компонента є надання здобувачам вищої освіти спеціальних теоретичних знань та практичних навичок щодо вивчення класифікації тютюнових та горілчаних виробів, асортименту, вимог нормативної документації щодо їх якості, збереження якості в процесі реалізації.</i></p>
Мова викладання	Українська
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none">– Вміння орієнтуватись в груповому асортименті тютюнових та горілчаних виробів;– вміння визначати якість тютюнових та горілчаних виробів за органолептичними показниками;– вміння ідентифікувати тютюнових та горілчаних виробів за класифікаційними ознаками;– здатність визначити та надати характеристику факторам, що формують споживні властивості тютюнових та горілчаних виробів;– здатність обґрунтувати та приймати рішення у питаннях ефективності організації торгівлі тютюновими та горілчаними виробами.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	лабораторні заняття			самостійна робота здобувачів
Тема 1. Стан ринку тютюнових та горілчаних виробів та перспективи його розвитку	10	2	2	6	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 2. Вплив тютюну та алкоголю на організм людини	10	2	2	6	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 3. Характеристика тютюнової сировини	10	2	2	6	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 4. Первинна обробка та ферментація тютюнового листа	10	2	2	6	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 5. Вимоги до якості тютюнової ферментованої сировини	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 6. Виробництво тютюнових виробів	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 7. Асортимент та характеристика основних груп тютюнових виробів	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 8. Зберігання тютюнових виробів	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 9. Товарознавча характеристика харчового спирту	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 10. Товарознавча характеристика горілки	10	2	2	6	ВЛЗ, В, ДП	5
Тема 11. Товарознавча характеристика лікеро-горілчаних виробів	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 12. Товарознавча характеристика віскі та рому	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 13. Товарознавча характеристика виноградних вин	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 14. Товарознавча характеристика плодово-ягідних вин	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 15. Товарознавча характеристика бренді та коньяку	8	2	2	4	ВЛЗ, В, УД, Т	5
Тема 16. Основи дегустації	8	2	2	4	ВЛЗ, В,	5

горілчаних виробів					УД, Т	
Тема 17. Експертиза якості та кількості горілчаних виробів	8	2	2	4	ВЛЗ, В, ДП	5
Індивідуальне завдання	24			24	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль	екзамен					
Поточний контроль / критерії оцінювання	<p>Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: ВЛЗ – виконання лабораторних завдань – 2 бали; В – відповідь на лабораторних заняттях – 1 бал; УД – участь у дискусії – 1 бал; Т – тестування – 1 бал; ДП – доповідь та презентація – 2 бали; ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (участь у наукових заходах). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.</p>					
Основні літературні та інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> Белінська С.О. Експертиза алкогольних напоїв та тютюнових виробів : лаборатор. практикум. Київ : КНТЕУ, 2019. 108 с. Довідник товаровознавця і споживача продовольчих товарів : навч. посіб. / С. В. Князь, А. Г. Загородній, М. В. Римар та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. В. Князя. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 796 с. Как изменяется потребление сигарет в мире. All retail , журнал о розничной торговле Украины. 2020. № 104. С. 40-41 Коркуна О. Товарознавство : навч.-метод. посіб. Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. 200 с. Кошук Т.В. Теоретичні засади та досвід акцизного оподаткування новітньої продукції для споживання нікотину в країнах ЄС: висновки для України. Фінанси України. 2020. № 2. С. 38-54 Кошук Т.В. Шляхи вдосконалення порядку сплати акцизного податку з тютюнових виробів в Україні. Фінанси України. Київ, 2019. № 4. С. 68-78 Мельник Т.Ю. Товарознавство : підручник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с. Новицька Н.В., Хлебнікова І.І. Вплив акцизної політики України на трансформаційні процеси ринку тютюнових виробів. Економіка України. 2020. № 10. С. 19-33 Підпала Т.В., Петрова О.І., Данильчук Г.А. Товарознавство харчових продуктів. Ч. 1. Товарознавство продовольчих товарів рослинного походження : метод. реком. для практ. занять. Миколаїв : МНАУ, 2021. 71 с. Поляков М.Й. Напрями удосконалення акцизної політики у сфері тютюнових виробів в Україні. Фінанси України. 2021. № 5. С. 82-96 					
Політика освітнього компонента						
Організація навчання	<p>Аудиторні заняття з освітнього компоненту проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті ВТЕІ ДТЕУ.</p> <p>Вимоги щодо організації навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сумлінне виконання розкладу занять з освітнього компонента (здобувачі вищої освіти відвідують заняття в обов'язковому порядку; здобувачі, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються). Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до лабораторних занять, якісне і своєчасне виконання завдань та обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих викладачем. Користування мобільними пристроями під час заняття лише з дозволу 					

	<p>викладача і тільки з навчальною метою.</p> <p>4. Здобувач вищої освіти може ознайомлюватись із своїми оцінками та накопиченими балами в особистому електронному кабінеті, що міститься у вільному доступі.</p> <p>5. Можливість перескладання будь-якого експрес-контролю в разі отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Згідно з робочою програмою освітнього компоненту окремі теми або їх питання викладаються на лекційних заняттях, інші – вивчаються здобувачами самостійно.</p> <p>Вивчення доцільно розпочати з ознайомлення з програмою курсу, а потім переходити до послідовного вивчення окремих тем.</p> <p>Самостійна робота здобувачів повинна проводитися у двох напрямках:</p> <ul style="list-style-type: none"> – з питань тем освітнього компоненту, які розглядалися під час аудиторних занять, увагу слід зосередити на більш детальному вивченні окремих положень законодавчих актів; – з питань тем освітнього компоненту, які повністю передбачені для самостійного вивчення, необхідно опрацювати та засвоїти матеріал у відповідності з робочою програмою. <p>Для кращого засвоєння матеріалу доцільно по кожній з тем і підтем складати конспект.</p> <p>Перевірка виконання самостійної роботи проводиться викладачем на лабораторних заняттях, а також виноситься на поточний контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.</p>
Відпрацювання пропусків занять	Пропущені заняття в обов'язковому порядку відпрацьовуються: лекційні – шляхом конспектування відповідних тем, лабораторні – шляхом виконання практичних ситуацій.
Допуск до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль – екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.</p> <p>Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).</p>
Академічна доброчесність	http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/35.pdf
Інші складові політики компонента	

Затверджено на засіданні кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва 23.12.2024, протокол № 25.

Науково-педагогічний працівник

Завідувач кафедри

Сергій ГИРИЧ

Алла ТЕРНОВА